

Inferiorita „objektivní“ etiky

I. Byl to kardinál *Joseph Ratzinger*, pozdější papež Benedikt XVI., kdo vyšel na veřejnost s kartou tak zvané „objektivní etiky“, kterou postavil proti – jak on to nazval – „etickému relativismu“ moderního sekularizovaného státu a dekristianizované společnosti. Axióm „objektivní etiky“ tak od šedesátých let straší ve veřejném prostoru a způsobil nejedno nedorozumění i v odborné veřejnosti. Především musíme předeslat, že termíny „objektivní *versus* relativní“ nejsou protiklady, nýbrž pojmy odlišného logického řádu, pojmy asymetrické. Protikladem „objektivního“, jak každý ví, je „subjektivní“ a protikladem „relativního“ pak „absolutní“. Protikladem „etického relativismu“ sekulární společnosti je tedy „etický absolutismus“ religiozního společenství. Katolická etika je etika „absolutní“, a uvědomíme-li si, že je to výraz náboženské ideologie, pak je i „absolutistická“, vždyť papež je suverénem státu Vatikán a každý biskup je pánem v hierarchii svěřené diecéze. Dále se musíme zdvořile optat, co vlastně katolický učenec pojmem „objektivní“ rozumí. V etice se totiž čaruje snadněji než například v ontologii, neboť „mravnost“ je „hodnota“, a ta jak známo nemá materiální podobu jako vesmír a příroda, i když představa, že je „nehmotná“, jak oni tomu rozumějí, znamená opět jednou příznačné čarování s termíny. Musíme tedy zkoumat *status objektivit*y v katolickém pojetí.

Pokud má být katolická etika opravdu „objektivní“, musí zřejmě platit pro všechny „objekty“ v mravním kontinuu naší planety, musí to být z podstaty pojmu a věci *universální* etika. Termínem „objekt/objekty“ tady rozumíme „společnost/společnosti“, ne jedince obsažené v těchto množinách, například ty, kteří v těchto rámcích porušují pravidla „mravního provozu“, ať už jsou jakákoli. Půjdeme tedy k jádru věci a podíváme se, pro „koho“ vlastně je katolická etika konstruovaná, k jakému cíli a jakými prostředky *tam* směřuje. Poučení o tom najdeme opět v Katechismu katolické církve (dále KKC), neboť i tady, stejně jako v ontologii, platí zjištění, že závěry katolických etiků nikdy nejsou v rozporu s katechismem. Katolická etika je „katechetická etika“, je to etika katechetů, ať už je jejich postavení v církvi jakékoli.

II. Tématem Druhého vatikánského koncilu (1962-1965), posledního ekumenického koncilu katolické církve, bylo „Postavení církve v současném světě“. Ta „současnost“ je sice už padesát let stará, ale to je celkem vedlejší, neboť podle KKC je každý církevní dokument, zaštitěný „charismatem neomylnosti“, prostě „nadčasový“. Katechismus, z něhož tu citujeme, schvaloval Jan Pavel II. v srpnu 1997; je to tedy žhavá věroučná současnost. Dialog katolické církve s veřejností má tento „koncilní“ důvod. Jde o pokyn „shora“, jehož cílem je posílení vlivu církve navenek, ne snad o nějakou vnitřní iniciativu, vycházející z potřeb věřících. S tím musíme k názorům katolických etiků přistupovat: je to náš „pevný hermeneutický bod“. V KKC (odkazy opět uvádíme podle odstavců bez udání stránky) čteme: „Toto přesvědčení (totiž že 'lidský rozum je schopen poznat Boha') je východiskem dialogu s ostatními náboženstvími, s filosofií a vědami, a také s nevěřícími a ateisty.“ [39] **Východiskem dialogu s vědou a filosofickým ateismem je tedy poznatelnost Boha, a má-li být katolická etika „objektivní“, zřejmě poznatelnost objektivní, poznatelnost Boha jako „objektu“.** Jednotlivé „společnosti“ či „společenství“ přitom zaujímají v tomto dialogu odlišné postavení a my začneme těmi, které jsou katolíkům věroučně a ideově nejbližší.

„*S pravoslavnými církvemi* (kurzíva KKC) je toto společenství tak hluboké, že 'chybí jen málo k dosažení plnosti, která opravňuje ke společnému slavení Pánovy eucharistie'.“ [838] Je tomu tak proto, že i pravoslavní biskupové nastupují do svých úřadů v „apoštolské linii“, odvíjející se od apoštola Petra, první hlavy prvotní církve. Nenechme však bez povšimnutí, že k dosažení „identity“ přece jen něco „málo chybí“, nehledě k tomu, že těch „pravoslavných církví“ je poněkud více. Katolíci se tedy od církví, které jim věroučně stojí nejbližší, přece jen distancují, ať už jsou důvody pro to jakékoli. Pravoslavní tvoří

samosprávně odloučené komunity. Evangelíci přijdou až po nich a apoštolská linie u nich neexistuje. Plnost prostředků spásy v této řadě se výrazně snižuje od prvního ke třetímu členu. Ostatní „církev“ pak jednoduše „nejsou křesťanské“.

Jaký je „vztah církve k hebrejskému lidu“ (kurziva stále podle KKC)? Čtème: „Je to očekávání (Mesiáše) doprovázené dramatem neznalosti anebo zneuznání Ježíše Krista.“ [840] Co taková věc znamená, uvidíme později, ani KKC neříká všechno najednou a naplno. *Vztah církve k muslimům*: „Plán spásy se však vztahuje i na ty, kteří uznávají stvořitele, a mezi nimi především na muslimy, kteří prohlašují, že se drží Abrahámovy víry.“ [841] „Plnost“ splynutí, resp. „identita (ideových) zájmů“ se viditelně dále snižuje (členy 4 a 5 v řadě „plnosti spásy“), že by však na tom židé byli lépe, je spíše optický klam, způsobený „Starým zákonem“ (což je židovské Písmo). Dále: „Pouto církve s *nekřesťanskými náboženstvími* (což jsou už jmenované 4 a 5) je především společný původ a společný cíl lidského pokolení... Jeho prozřetelnost (tj. prozřetelnost Boha), projevy jeho dobroty a spasitelské úmysly se vztahují na všechny lidi, dokud vyvolení nebudou sjednoceni ve Svatém městě.“ [842] Tak zvaná „ostatní náboženství“ (výraz „nekřesťanský“ má v obecném úzu příznačný příděch) jsou tu zřejmě vyčleněna jen proto, že mezi „věřícími“ se snadněji „loví lidé“ (Matouš 4,19); „pohan“ (výraz KKC; člen 6 v naší modelové „řadě plnosti“) patrně přejde spíše ke katolíkům než k ateismu. Pokud jde o ateisty, což jsou všichni „neregistrovaní“ (člen 7), věc je jasná: „Anebo žijí a umírají na tomto světě bez Boha a jsou vydáni napospas krajnímu zoufalství.“ [844] Co by tak mohlo být důvodem „zoufalství ateistů“, budeme ještě muset zkoumat. Že by jejich „konzumerismus“? Nepředbíhejme!

Dále nás v této věci posunou odstavce s vyššími čísly. Výraz „dále“ znamená, že podstata věci tu bude vyřčena naplno a bez příkras. Kdo máš uši, poslouvej: „První přikázání zakazuje pověru a bezbožectví.“ [2110] „První přikázání *odsuzuje* mnohobožství (polyteismus).“ [2112] „Modloslužba se netýká jen *falešných* pohanských kultů.“ [2113] „Příliš často se *agnosticismus* rovná praktickému ateismu.“ [2127] Do *společného* koše se tu vejdou deisté a ateisté, Kant i Feuerbach, nehledě k tomu, že skončí stejně jako každý pohan. To je důležité si uvědomit: „Ukazuje totiž, jak jsou *mravní* rozhodnutí důležitá pro naši *spásu*. Jsou dvě cesty, jedna je cesta života a druhá je cestou smrti.“ [1696] Co že je ta „cesta života“? Ale co jiného než „Kristova cesta“? Mravnost a spása, ovšem! Co jiného? „Odmítáním milosti v nynějším životě se každý již sám odsuzuje – dostane odplatu podle svých skutků, a může se odsoudit i k věčné záhubě, jestliže odmítne Ducha lásky.“ [679] „Odmítání milosti“ stejně jako „Duch lásky“ se vztahuje ke Kristovi. Znamená to, že mravnost je u katolíků fundována *eschatologicky*, mimo svět. „Duch lásky“, odsuzující k „věčné záhubě“, je ovšem pro ateistu lahůdka, jakou dostane jen v katolickém skanzenu: dalajláma mu ji neuvaří! Ostatně: Co bude s dalajlámou, až pomine svět? Po vzkříšení se už nebude mít do čeho vpíchnout, protože pomine rozmnožování. Ani jeden uterus volný! Není to k pláči? Pro buddhisty snad ano, avšak pro katolíka „konečný důkaz“ (jejich) zjevené pravdy, pravdy „objektivní“. I halucinace jsou ovšem „objektivní“.

III. Závěr z předchozího odstavce je jasný: „Dekret 2. vatikánského koncilu o ekumenismu objasňuje: 'Jedině prostřednictvím katolické církve, která je všeobecným nástrojem spásy, je dosažitelná plnost *všech* prostředků spásy.'“ [816] Co je to „ekumenismus“ a co „plnost spásy“, je zřejmé: jsou to pojmy rezervované pro katolickou církev, jejich obsah je arbitrární! Proto: „Církev je 'svatá' a 'katolická' a je 'jedna' a 'apoštolská'.“ [750] „Katolická“ znamená „všeobecná“, je to duchovní spojení křesťanů v Kristu. Teď už víme, co znamená ta tajemně vypadající formulace, že u pravoslavných „chybí jen málo k dosažení plnosti“. „Církev ví, že je z mnoha důvodů spojena s těmi, kteří jsou pokřtěni a nazývají se křesťany, avšak nevyznávají celou víru nebo nezachovávají jednotu společenství pod vedením Petrova nástupce.“ [838] „Petrův nástupce“ ovšem bydlí v Římě, takže nám tak nějak dochází, co znamená to „málo, které chybí“. U Luteránů toho

zřejmě „chybí víc“. „Plnost opravňující ke společnému slavení Pánovy eucharistie“ je tedy „plnost spásy“, což bychom případně mohli volně přeložit tak, že pravoslavné čeká v nejlepším případě očistec! Věc však může být složitější a případ od případu jinak, každopádně je ale v rukou katolíků. Nezapomínejte, že „to, co kněží vykonávají zde na zemi, Bůh potvrzuje tam nahoře“! [257] A to jsou obyčejní faráři, co teprve ten korunovaný „charismatem neomylnosti“? Takový závěr plyne „neomylně“ už z formulace [39], totiž že „lidský rozum je schopen poznat Boha“; „lidský rozum“ je tu nutně „rozum podle KKC“.

Úkol všech katolíků na „tomto“ světě je jasně definovaný: „Protože církev je ‘povolání’ všech lidí ke spáse, je svou přirozeností misionářská.“ [767] „Tento lid je ‘mesiášským lidem’.“ [782] „K takové účasti je křesťanský lid jako ‘vyvolený rod, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví.’“ [1141] Ejhle, kdo tu brojí proti evoluci a „relativistické“ etice: jsou to „vyvolení“! Abychom pojem „vyvolení“ plně docenili, musíme si uvést do mysli odstavec [1035]: „Církev ve svém učení potvrzuje existenci pekla i jeho věčnost. Duše těch, kteří umírají ve stavu smrtelného hříchu, sestoupí ihned po smrti do pekla, kde snášejí pekelné tresty, věčný oheň.“ Korektnější by bylo hovořit o pekelných mukách. Tohle dogma potvrdil 4. lateránský, 2. lyonský, florentský, tridentský i 1. vatikánský koncil; „2. vatikánský“, ten o „současném světě“, o „pekle“ dodává: „kde ‘bude pláč a skřípění zubů’.“ [1036] Bůh ovšem není krutý, a tak „nikoho předem neurčuje, že půjde do pekla“. To vypadá nadějně, ale ouvej: „To (tedy peklo) je následek svobodného odvrácení od Boha“ [1037] „Odvrácení od Boha“ je „smrtelný hřích“; internet se nás snaží přesvědčit, že církev tento pojem nahradila termínem „kapitální hřích“, ale není to pravda, nýbrž jen strategie vůči veřejnosti; důkazem je samotný KKC. A tak nakonec „není-li hřích napraven lítostí a Božím odpuštěním, způsobí vyloučení z Kristova království a věčnou smrt v pekle.“ [1861]

Co znamená „odvrácení od Boha“, resp. na které objekty se vztahuje, je jasné: jsou to všichni nekřesťané, tedy židé a muslimové, kteří zneuznávají božství Ježíše, zemřou jako židé a muslimové a nepřijmou katolický křest, dále všichni polyteisté, jako třeba hinduisté, kteří zemřou jako hinduisté, vedle nich konfuciáni, taoisté a šintoisté, kteří zemřou jako konfuciáni, taoisté a šintoisté, a samozřejmě ateisté (kteří jsou mrtví už zaživa), ale pozor! Zatracení se vztahuje i na všechny, kdo praktikují „věštění“ a „magii“, „spiritismus“, „čarodějnictví“ a zvláště „satanismus“ a „dovolávání se zlých duchů“ vůbec, na „astrologii a horoskopy“, ale i „nošení talismanů“ je hodné pokárání! [2110-2117] Když Benedikt žehná z balkonu automobilům, aby je ochránil před dopravními nehodami, to zřejmě magie není! Když se mladí katolíci na setkání s papežem modlí, aby přestalo pršet, to zřejmě magie není, jak také, když úspěch akce kvituje z balkonu sám Benedikt? Že se později rozpršelo víc než předtím, to už nikdo nekvaluje a nikoho to ani nezajímá! Vždyť přece „víra je jistější než kterékoli lidské poznání a deset tisíc potíží nevytváří jedinou pochybnost.“ [157] Za pozornost tu stojí především dvě věci: předně že v tomto světě se volně pohybuje nejen „satan“, ale i jiní „zlí duchové“; přičtíme to „objektivní etice k dobru“. A dále a především to, že „plán spásy“ [841] se sice vztahuje na „všechny lidi“, ale jen „dokud vyvolení nebudou sjednoceni ve Svatém městě.“ [842] Kdo jsou ti „vyvolení“, tak nějak už víme. Pak je ale zřejmé, že katolická etika není universální, nýbrž výsostně *partikulární*; její metodou jsou diskriminace a selekce.

IV. Katolík namítne: ale naše etika je etikou ctností a etikou lásky! Pro nás to opět znamená jediné, totiž že musíme zkoumat obsah těchto pojmů. Kapitola Lidské ctnosti [1803-1811] pracuje se sedmi základními pojmy: první čtyři jsou antické „zdatnosti“, totiž moudrost, spravedlnost, statečnost a uměřenost, zbývající tři, rovněž starověké, ale mladší, jsou víra, naděje a láska. Můžeme si je představit jako vnitřně spjaté s narůstající hodnotou od „moudrosti“ k „lásce“. Co znamená „moudrost“ v katolickém pojetí, to už také víme z předchozího článku, ale ta „láska“ nás pořád mate! Abychom se nepletli v pojmech, uchýlíme se opět k naší milé opoře KKC. Tam čteme: „Láska je božská ctnost, kterou milujeme Boha nade všechno pro něho samého a svého bližního jako sebe z lásky

k Bohu.“ [1822] A je to venku! Abych nebyl podezírán, že katolíkům něco posouvám, další citát: „Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne (tj. Ježíše), není mne hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mne hoden.“ [2232] A ještě jeden: „Kdo svého syna miluje, ustavičně ho trestá.“ [2223] Zač ho trestá? Inu, zřejmě za to, že miluje otce a matku víc než Boha! Ostatně takhle se podle evangelií staví i Ježíš ke své tělesné matce, pěstounovi i polorodým bratrům; KKC se nás sice snaží přesvědčit, že to nebyli pokrevní bratři (jak by mohli, když Ježíšova matka zůstala pannou i po porodu a „navěky“?), ale evangelia pro nic takového neskýtají oporu.

Katolická etika není „objektivní“, jak tvrdí KKC, nýbrž „nadpřirozená“: „Kristova láska v nás zajišťuje nadpřirozený ráz našich skutků.“ [2011] „Nadpřirozená“ znamená, že je mimo „objektivní svět“; není tedy objektivní! A protože je „mimo objektivní svět“, je i mimo náš vesmír. Což Bůh nespočívá „mimo prostor a čas“? [205] Což „být u Boha“ neznamená „žádné místo a prostor“? [2794] Nadpřirozená etika je jednoduše voluntaristická, což platí nejen pro katolíky. „Křesťanská dokonalost má jen jedinou hranici: totiž že je bez hranic.“ [2028] Etika bez hranic, směřující mimo prostor a čas, je stručně a jasně prostě *nehumánní*. Následkem nehumánnosti je permanentní hrozba citové deprivace. Objektivní svět si však podmaní každého, katolík nekatolík, a tak nakonec všechny matky na světě milují své děti stejně. Odkud to vím? Ale přece z výzkumů evoluční psychologie! Objektivní a universální je etika evoluční, založená na výzkumech reálných entit. Proto také zná reálné možnosti, hranice a ideály všeobecného lidství, a ovšem způsoby „self-transcendence“, která vůbec nemusí znamenat Boha. Jsou dobré a špatné matky, a dobrá matka pohanka je vždy lepší než špatná matka křesťanská. Bůh, který odmítá *tohle* zohlednit, je predátor, nic víc. Co mohou o rodičovství vědět mužové žijící v celibátu? I když mají děti, musejí je zapírat – k tomu se ovšem axiom [2232] skvěle hodí! Katolíci vůbec nemusejí polemizovat s evoluční etikou: mohou rovnou dekretovat a nařizovat! Přeháním? Ani v nejmenším: „Nejvyšší stupeň účasti na Kristově autoritě zajišťuje charisma *neomylnosti*, vztahující se na všechny prvky nauky, včetně *morálky*.“ [2035] O tom se už ani nechce diskutovat. Katolická „objektivní“ je jednoduše „mimo“ a my to doložíme níže příkladem jednoho takového „spisu“ o moralitě.

Mluvíme-li o dobrých a špatných matkách, mluvíme samozřejmě o dětech. Dobrá matka pohanka nebo ateistka asi běžně neví, že „děti se rodí s padlou přirozeností, poskvřněnou prvotním hříchem“. [1250] To ovšem znamená, že nepokřtění „budoucí dospělí“ nebudou spaseni. Nebudou v Božím městě, ctnost nectnost, a ohroženy jsou i děti katolíků: „Dovolují doufat, že je nějaká cesta spásy pro děti, které zemřely bez křtu.“ [1261] Nový papež František nabídl pokřtění dítěte svobodné matce, kterému všichni kněží křest odmítali. Je to smutné, nebo směšné? Představa, že řadoví kněží jednali nehumánně, je nedorozumění: oni jednali předpisově! Papež si naproti tomu může takovou věc dovolit, neboť je jejich nadřízený a tak jako tak „co kněží vykonávají zde na zemi, Bůh potvrzuje tam nahoře“! [257] Papež je tedy nakonec u veřejnosti miláček, náš malý, milý, neomylný František! Že popírá etiku ctností a objektivní převrací na subjektivní, mu zřejmě nedochází. Proč také, když je neomylný? Je to smutné, nebo směšné? Jeho předchůdce „papa Ratzí“ však byl proti Františkovi hotový démon! Podle ovoce poznáte zdravý strom, a Benediktovo krytí pedofilie katolických kněží, systematicky zametané pod koberec, nenapovídá ani v nejmenším na nějakou „objektivní“ etiku, nýbrž docela naopak: je to výplod čistého mravního relativismu, *relativismu „vyvolených“*! Když dva činí totéž, není to totéž? A jihoafrický kardinál v takové situaci veřejně vysloví, že pedofilie není zločin (!), nýbrž „nemoc“; má se tedy léčit a ne trestně stíhat! František, který tyto „nemocné“ vydává světskému soudu, platí za světce jen proto, že udělal samozřejmost, což by nás při zpomaleném tempu katolické církve nemělo překvapit. Galileo Galilei (1564-1642) byl rehabilitován roku 1992 (přičemž proces rehabilitace začal 1968). Katolíkům by evidentně prospělo, kdyby se drželi přirozené morálky a neřečnili do nebes. Pak by ovšem museli rehabilitovat i Giodana Bruna.

Máme si však ještě co říci o rodinných vztazích a intimitě vůbec, protože to se týká všech: je to tematika globální, universální a objektivní! Začněme manželstvím. „Podle práva, které platí v latinské církvi, je k uzavření *smíšeného* (sic) manželství (tj. mezi katolíkem a *pokřtěným* nekatolíkem) zapotřebí *výslovného dovolení* církevní autority (poslední kurzíva KKC). Katolický partner potvrdí, že si je vědom svých závazků, a nekatolická strana, že si je vědoma závazků svého partnera, totiž zachovat si svou víru a zajistit křest a výchovu dětí v katolické církvi.“ [1635] Žádat o svolení k uzavření manželství je feudální relikv, ostatně to „latinské právo“ je ještě dřívějšího data. Že by si manželé byli rovni, a to v tom nejcitlivějším bodu, totiž ve věci náboženského svědomí, o tom si můžete nechat zdát jen do té doby, než navštívíte faru: tam vám farář sdělí, že vaše děti budou katolíci, a vy můžete jen rozmrzele přihlížet, jak je váš partner „vychováá“. Mimo to: „Snoubenci jsou povoláni žít čistotu ve zdrženlivosti.“ [2350] Dejme tomu, že to vydržíme, jsme přece zamilovaní křesťané. Ale co když manželství selže? Třeba hned z důvodů věroučných a výchovných, což není v takovém případě zrovna nepravděpodobné.

Ti, kteří se rozvedou, budou ovšem muset „žít v naprosté zdrženlivosti.“ [1650] „Pán Ježíš (totiž) trval na prvotním úmyslu Stvořitele, který chtěl, aby manželství bylo nerozlučitelné.“ Proto „ruší *ústupky*, které se *vloudily* do Starého zákona.“ [2382] Ústupky? Nepřeslechli jsme se? A od *čeho*? Inu, přece od katolické morálky, která má *historicky* teprve přijít! Když ovšem nastavíte „nadčasovou etiku“, pak je něco takového automaticky možné. Přitom „tělesné spojení svobodného muže se svobodnou ženou je smilstvo“ [2353] a „sebeukájení je skutek vnitřně nezřízený.“ [2352] Kdo není heterosexuál, ten to taky nemá zrovna lehké: „Homosexuální osoby jsou povolány k čistotě.“ [2359] Představuje tedy „*causa Putna*“ hnutí katolické hypermoderny? Ani v nejmenším, je to jen názorná ukázka toho, kam až se dostala „církev v moderním světě“! V souladu s „etickým kodexem podle Vatikánu“ je naopak strahovský opat, šilhající směrem na východ: nemají to pravoslavní Rusové s pochody gejų a lesbiček přece jenom lehčí? Čím dál větší procento katolických homosexuálů totiž upouští od pohlavní abstinence.

Další odstavce KKC mají ještě citelnější důsledky, a to zdravotní a neodvolatelné. „Každý manželský úkon musí zůstat otevřený předávání života,“ čteme v odstavci [2366]. Když tohle kázete v rovníkové Africe, je rázem vymalováno! Jakákoli antikoncepce, včetně přerušované kohabitace, i každé jiné než vaginální spojení jsou hříšné. Zákaz antikoncepce se kupodivu nevztahuje na metodu „neplodných dnů“ [2370], snad proto, že je málo spolehlivá. Virus HIV ovšem šíří spolehlivě. Katolická církev tu hovoří a jedná proti zdravému rozumu i proti aktivitám Světové zdravotnické organizace, jejíž snahy cynicky a potměšile sabotuje. Chová se tedy nehumánně a farizejsky. „Byl stvořen člověk pro sobotu, nebo sobota pro člověka?“, tak odpovídá „Pán Ježíš“ otázkou na otázku farizeů, zda se smí *uzdravovat* v sobotu. Kdo máš uši, slyš!

Jaké důvody má KKC k tak rigidnímu stanovisku? „Budiž všem jasno, že život lidí i úkol sdělovat ho dál se neomezují jen na tento svět, nýbrž vždycky má vztah k věčnému určení člověka.“ [2371] A je to venku! Papež vůbec nemyslí na lidi a jejich bolesti, ale na „duše“, „mrtvé duše“, chtělo by se dodat. Pohlédnete-li na snímky dětí postižených virem HIV, není výraz „mrtvé duše“ vskutku žádná metafora. Zákaz eutanazie je jen druhá strana téže mince: avers a revers, narození a smrt. „Dobrovolná eutanazie je vražda, ať jsou její způsoby a důvody jakékoli.“ [2324] Z pozice pacienta jde o sebevraždu, a to je také „smrtný hřích“. Jaký smysl má nesnesitelná bolest? Inu, je to „cesta do nebe“! Kam jinam, brumlá si ateista ironicky, vždyť smrt je Boží trest a „člověk si vzhledem k Bohu v přísně právním smyslu nezaslouží nic!“ [2007] Smrt v katolickém pojetí ztrácí intimitu, je to smrt veřejná, smrt s tvrdým dojezdem. Avšak Kristus praví: „Kdybyste věděli, co znamená *milosrdenství* chci, a ne *obět'*, neodsuzovali byste nevinné. Vždyť Syn člověka je pánem nad sobotou.“ Kolik utrpení pro jedinou úpornou fikci!

V. Podívejme se pro ilustraci do jednoho katolického spisu o morálce. Autora neuvedu, protože nechci nikoho skandalizovat, ale titul uvést musím, protože ten je dost podstatný: Principy morality. Důležité jsou jak ty „principy“, samozřejmě „objektivně-etické“, tak cílová skupina čtenářů, jíž jsou vysokoškolští studenti jedné státní univerzity. Když T. Hříbek ve Filosofickém časopise tvrdí, že většinu míst na pracovištích lékařských fakult, zabývajících se etikou, zaujímají teologové, ví dobře, co říká. My k tomu dodáme jen jedno, totiž že jde o promyšlenou strategii, jak prosadit svůj vliv v sekularizované společnosti. Etika v takovém případě = součást pastorače.

Funkční etický systém musí být podle autora PM akceptován jako celek; není-li plně akceptován jako celek, pak prý je nefunkční, a není-li plně funkční, nemůže být akceptován jako celek. Tento zdánlivě nevinný předpoklad pak autorovi umožní vyřadit z provozu evoluční etiku a vlastně všechnu etiku 20. století, a nejen to: také Kanta a celé 19. a 18. století. Co zbývá? Inu, novoscholastika, konkrétně „jezuitská *teologie* v 17. století“ (s. 107), a samozřejmě středověká scholastika, v první řadě Tomáš Akvinský (s. 105). Je však třeba se „oprostit od předsudků vůči tomistické filosofii“ (s. 106). Není to prý „nějaké ‘vnučování křesťanství’“, nýbrž „etika přirozeného zákona“, a ta je „stále svěží“, protože „moralita je zde nastavena normativně, kosmologicky a realisticky“ (s. 106). Přívlastky „kosmologický“ a „realistický“ znamenají starou dobrou „objektivitu“ křesťanské etiky, jak ji známe z předchozích výkladů, a ani „normativnost“ nás nemůže zaskočit, protože taková je veškerá činnost katolické církve. Mýlka by ale mohla nastat s „etikou přirozeného zákona“. Nejde totiž o „přirozenou morálku“, jak se tomu pojmu běžně rozumí, nýbrž o etiku „narušené přirozenosti“, o níž jsme před chvílí mluvili. „Etika přirozeného zákona“ je „etikou vyvoleného lidu“ (tedy etikou „boží milosti“; s. 65). Není to nic jiného než starokřesťanská „etika ctností“ (s. 107), postavená na předpokladu, že „existuje metafyzické a transcendentní bytí, které je ontologicky pravdivé“ (s. 105). „Proto je úkolem moderní etika, aby dokázal výklad věčných ontologických pravd formulovat nově, jakkoli podstata zůstane stále stejná,“ (s. 106).

Zůstává-li „podstata stále stejná“, je evidentní, že autorovo zaujetí proti evoluční etice je principiální; „věčné“ se nemůže „vyvíjet“, a už vůbec ne autonomně! Nečekejme pak žádnou objektivitu k poznatkům a teoriím evoluční etiky: ta byla vylita z vaničky spolu se všemi děťátky, narozenými v době po westfálském míru! „Neevoluční“ tu automaticky znamená i „nehistorická“. Autor PM je dualista: „Vědomí, které na svém nosiči – duši (lat. anima) prožívá svoji existenci“ (s. 29). Autor PM je metafyzik: „Kapitola přirozené náklonnosti k dobru je snadno pochopitelná pro toho, kdo má znalost metafyziky“ (s. 25). Autor PM je „hamartolog“ (nauka o hříchu) a „revelacionista“ (revelace = „odhalení“ čili „zjevení“): „Jakkoli by dnes mnozí moralisté chtěli opustit tento myšlenkový rámec a popřít božskou revelaci, přesto uvažují v kategoriích (dobro a zlo) ve smyslu přirozeného mravního zákona.“ (s. 22) Autor PM je redukcionista: „Z tohoto pohledu, kdy je jistá pouze hmota, je jednání člověka redukováno na produkt neživých prvků.“ (s. 18) Nikdy jsem neslyšel, že by se „živý člověk“ skládal z „neživých prvků“. Což orgány, z nich se „skládáme“, což buňky, z nich se „skládají“ orgány, jsou „neživé“? Autor zřejmě zamrzl u starověkého materialismu, ale právě to mu umožňuje výpady proti biologismu; je to tedy spíše taktický tah než nepoučenost. Podsouvat pak „materialistům“, že „ve všech duševních procesech jedince vidí pouze chemické, elektrické či fyzikální reakce“, je vskutku zametání vlastního smetí pod koberec, samozřejmě ten materialistický a evoluční.

Že chápe biologismus „mechanicky“ a „vulgárně“ (materialismus 18. století), z toho usvědčuje autor PM sám sebe; je tedy „redukcionista“ především on sám, ať už tvrdí, co chce: „Proces erotické lásky je z fyziologického hlediska lehce popsitelný. Na počátku stojí podnět... Na tento podnět reaguje mozek jedince a vyhodnocuje označenou osobu jako vhodnou k páření... Tyto vzruchy jsou přeneseny do nadledvinek a organismus začne

produkovat adrenalin. Dále se do krve uvolňuje fenylethylamin ($C_8H_{11}N$), který vyvolává euforii, dále dopamin (zlepšuje náladu) a nonadrenalin (zajišťuje přenos vzruchů v mozku). Takto vznikne to, čemu se běžně říká zamilovanost“ (s. 111-112). „Zamilovaný člověk však začíná být na fenylethylaminu závislý“ (s. 112). A protože „emoce jsou díky své závislosti na smyslovém prožívání krátkodobé a nestálé“ (s. 110), „eros jakožto emoce časem vyprchá,“ (s. 111). Příznačně se zde nehovoří o „lásce“ (která je rezervovaná pro „transcendentno“). Že by manželská láska byla něco, co „časem“ nevyprchá, o tom jsme v katolické zpovědnici samozřejmě nic neslyšeli; jak také, když je sexualita obsazena takovými předsudky, o jakých jsme mluvili? Že by „vyšším stádiem“ manželství bylo „přátelství“ (s. 111), to je typická infantilní představa adolescentů, přesněji: adolescentů s akcentovaným Oidipovým komplexem. Autor si evidentně neuvědomuje, že ani „přátelství“ není nezávislé na hormonech a že bez nich nepocítí žádnou „agapé“, tedy „milování lásky pro lásku samu“ (s. 114), a směle tvrdí, že „zde se již nepohybujeme na poli emotivnosti, ale racionálního přístupu k pojmu láska a zdroji této lásky jakožto transcendentního jsoucna“ (s. 114). Neví tedy o biologii mozku nic nebo žalostně málo. Racionalita bez emocí je patologický stav. Z jakých zdrojů autor vychází, nevíme: v celém spisku totiž není uvedena žádná literatura a jediný odkaz! „Skriptum“ (autor ovšem s příznačnou sebejistotou mluví o „knize“) by tedy neprošlo ani jako bakalářská práce.

Evoluční etika vychází právě z toho, co bylo v lidském mozku vygenerováno evolucí, tedy z výzkumu, empirie a testování. Podle kognitivních neurologů je předpokladem každého altruismu vcítění, a to je nevědomý proces, závislý na práci zrcadlových neuronů (mirror neurons). Zrcadlové neurony, které mají ve svých mozcích všichni savci, umožňují pospolitý život ve skupinách, ať už jsou hierarchizovány jakkoli, jako třeba opice, surikaty nebo katolíci. Katolík je savec se zrcadlovými neurony v mozku. Bez činnosti zrcadlových neuronů neexistuje láska k matce, k dítěti, k otci ani k papeži. Jen a jen díky „zrcadlení“ našeho vlastního subjektu v „objektu“ se z objektu stává jiný „subjekt“, který mohu „milovat jako sebe samého“. Představa Boha, bohů a duchů vůbec vzniká projekcí subjektu do objektů (tedy činností zrcadlových neuronů). Dítě přivedené na svět s „narušenou přirozeností“ by se muselo narodit s neurologickým blokem, aby tvrzení KKC mohlo být pravdivé; postižení však může být i získané, ať už úrazem, deprivací nebo depravací. Blokovat vcítění může také ideologický systém, jako třeba náboženství. Dítě se prostřednictvím zrcadlových neuronů učí nejen vnějším činností, které napodobuje podle svých vzorů právě díky „zrcadlení“, ale učí se i soucitu, altruismu a lásce. Dává-li dvouleté děvčátko do úst plyšového medvídka jahodu, je to vcítění jakožto evoluční zisk. Dává-li ze svých jahod mamince a tatínkovi, je to vcítění jakožto evoluční zisk. Dává-li i mladšímu bratříčkovi (který jahody jíst nesmí), je tu vcítění dříve než „racionalita“; evoluční zisk spočívá právě v tom pořadí. Nesmí-li se před tímž dvouletým děvčátkem říci nahlas, že „tatínek má bebi“, aniž by začalo natahovat moldánky, je to přímo modelová ukázka zrodu „přirozené morálky“, generované fylogeneticky. Mluvit o „prchavých emocích“ je zpozdilost: právě emoce a jejich stopy v mozku jsou nejtrvanlivější! Vcítění je předpokladem všech forem altruismu a moudrá příroda zajistila altruismus tak, že činnost zrcadlových neuronů je napojena na systém odměny, který vylučováním specifického hormonu vytváří pocit štěstí. Jsme tedy přírodou „odsouzeni k altruismu“, a všechno, co působí proti tomu, vždy více nebo méně kalí náš pocit harmonie. Evoluční etika tedy říká věci, které „objektivní etika“ neříká a vlastně ani nemůže říkat. Evoluční etika je pravdivá, ať už to znamená cokoli. Vytvořit specifickou formu „falešného vědomí“, jak to dělá autor PM, předpokládá znehodnotit poznatky odpůrců, což je starý církevní trik.

VI. Církev je vždy nutně součástí nějaké politické struktury, nachází se uvnitř (nějakého) státu. Tak tomu bylo ve starověku, ať už byla pronásledována nebo instalována jako státní náboženství Římské říše, tak tomu bylo ve středověku a v dobách Svaté římské říše národa německého, tak tomu bylo v novověkých monarchiích až do Velké francouzské

revoluce a od restaurace monarchií až do vzniku republik a k „postmodernímu“ dnešku s jeho „chabými monarchiemi“. KKC k tomu říká: „Každý se má podřídit vyšší moci, která vládne, neboť není moci, která by nepocházela od Boha. Ty, které jsou, od Boha jsou zřízeny.“ [1918] Jde o citát z Pavlova Listu Římanům (13,1), což je variace na Kristovo „Odevzdejte, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu“ (Matouš, 22, 21). Věc má dvojí ostří. Jedno je obráceno proti křesťanům prvotní církve, Kristův i Pavlův výrok jsou výroky defenzivní, obranné. Jde o taktiku „Schyl se, ale neustup!“, přičemž je arbitrární, jaký je vládnoucí politický systém, protože paruzie je za dveřmi! Druhé ostří je obráceno proti nekřesťanům po roce 380, kdy se z „Božího“ stává „císařovo“ a naopak; křesťanství je zavedeno jako státní náboženství. Kristův i Pavlův výrok mění znaménko a nabývají ofenzivní, útočné povahy. Vládnoucí politický systém už není arbitrární, ačkoli paruzie se dosud nekonala.

Tím spíš udiví následující výrok KKC: „Bez světla výpovědi evangelia o Bohu a o člověku se společnosti stanou snadno totalitními.“ [2257] Těžko si představit větší falšování historické pravdy! Papežům nic nevádí, že pod duchovní správou Vatikánu byly společnosti totalitní až do vzniku moderních demokracií, nic nevádí kolaborace Vatikánu s fašismem ani solidarita mnohých katolíků s vyhlazováním židovstva. Vždyť přece o dějinách židovstva čteme: „Je to očekávání (Mesiáše) doprovázené dramatem neznalosti anebo *zneuznání* Ježíše Krista!“ [840] Menší mozek (a ovšem „mozek dřívějších dob“) si to vysvětlí jako návod k pogromu, a pogrom je poloviční holocaust, docela slušný rozjezd etnicidy. Proč tomu tak je? Přece proto, že nemohou být dva vyvolení, nemohou být dva „vyvolené lidy“, a tvrdí-li Žid, že je vyvolený, křesťana to jaksepatří dohřeje! Výrok [2257] tedy musíme odmítnout, a to naprosto. Je nehistorický, nepravdivý a lživý.

Celkem jasný je naproti tomu výrok „Lidstvo je povoláno, aby učinilo zjevným obraz Boha a aby samo bylo přeměněno k obrazu jednorozeného Syna Otce.“ [1877] *Lidstvo přeměněné k obrazu jednorozeného Syna Otce*, co je to jiného než starý dobrý křesťanský mesianismus, usilující o světovládu? Tomu je podřízeno všechno, naším cílem je globální sjednocení lidstva pod ideologickým dozorem Vatikánu, a nestihneme-li všechno „do paruzie“, pak běda vám, neobrácení! Běda všem nekřesťanům a ateistům, ale nejspíš i mnohým křesťanům, u nichž není zaručena „plnost prostředků spásy“. Neúplnost spásy není nic jiného než očistec, úplnost nic jiného než nebe, úplnost zavržení = kanonické peklo. K čemu jsou všechny ty „prostředky“ a jaký mají účel? Ale přece: „Bůh žízni, abychom my žíznilí po něm.“ [2560] Vždyť: „Člověk si vzhledem k Bohu v přísně právním smyslu nezaslouží nic!“ [2007] Co jiného to je, než sebestředný model orientálního despoty? Despota nás „miluje“, ale jen natolik, nakolik se mu „klaníme“! Pokud se „neklaníme“, pak zatracuje, uvrhá do vězení, do mučírny a na popraviště. Kdo nemá představu, čti Dantovo Peklo! Papež není nikdo jiný než monarcha a Vatikán nic jiného než monarchie, i když ochablá. Pokud se ale „ochablý“ chopí světovlády, pocítíte to velmi rychle! Což se sklízí z trní hrozny nebo z bodláci řídky? Viz k tomu Matouš 7, 16.

VII. Co zdůraznit závěrem? Podstatné bylo řečeno, zopakujme si: 1. Katolická etika vytváří asymetrické dvojice pojmů. Toto „změnění jazyků“ umožní vyvodit závěry, které neplynou z premis. 2. Závěry katolických etiků nikdy nejsou v rozporu s katechismem. Jde o etiku apriorní, nezaloženou na výzkumu ani na filosofii. 3. Mravnost je u katolíků fundována eschatologicky, je to etika nadpřirozená. Proti evoluci a sekulární etice tu brojí „vyvolení“. 4. Katolická etika není universální, nýbrž výsostně partikulární; její metodou jsou diskriminace a selekce. 5. Katolická etika není objektivní, nýbrž skupinově subjektivní. Je výrazem narcismu skupiny. 6. Katolická etika je voluntaristická a relativistická; za objektivní prohlašuje skupinový hedonický cíl, zatímco univerzální hodnoty, jako jsou vcítění a láska, relativizuje. 7. Katolická etika je nehumánní a její permanentní hrozba spočívá v citové deprivaci a mravní deprivaci. 8. Katolická „etika ctností“ představuje feudální relikv, jehož model je despotický, teocentrický a ekklesiocentrický.

Filosof John Searle vytvořil takzvaný „paradox čínského pokoje“, my bychom mohli zavést něco podobného, totiž „paradox pokoje vatikánského“; v něm jako v temné skříni sedí katoličtí teologové a dorozumívají se o etice. Jejich produkt, v tištěné podobě KKC, je sice výstupem organických pochodů v lidském mozku, ale jinak se v ničem neliší od produktů anorganických logických struktur v čínském pokoji. Katoličtí etikové mají sice v hlavách Darwinův „hardwair“, ale „sotfwair“ je u nich stejný jako u počítačů, v jejich případě vatikánský. Jsou to Boží roboti, automaty s děrovanými štítky místo mozků, tvořící tovární tým na výrobu memů. Jejich posláním je pastore a všechno ostatní je pastore podřízeno. Nabízejí-li vám v nemocnicích „duchovní služby“, jsou to služby naprogramovaného robota, který má k poradenství stejně daleko jako Šimon Kouzelník k Albertu Einsteinovi. Můžeme čekat nějaký obrat? Snad, ale ne dříve než v letech 2062-2065, kdy se podle střízlivých odhadů sejde Třetí vatikánský koncil; někteří však tento odhad považují za příliš optimistický. Vyslovení pesimisté pak tvrdí, že v té době už bude KKC hlásat islám. Náboženská svoboda je evidentně možná jen v rámci sekularizovaného demokratického státu.